

JAKIE SĄ KONSEKWENCJE
KIEROWANIA SIĘ
STEREOTYPAMI?

BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Jakie są konsekwencje kierowania się stereotypami?

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 90 minut

Cele. Uczeń:

- określa problematykę utworów;
- przedstawia i uzasadnia swoje stanowisko;
- w argumentacji odnosi się do różnorodnych kontekstów;
- podejmuje dyskusję;
- ocenia postawy i zachowania bohaterów.

Metody/techniki/formy pracy:

- analiza tekstu literackiego;
- dyskusja dydaktyczna;
- metaplan;
- praca indywidualna, zespołowa.

Środki dydaktyczne:

- Ryszard Kapuściński, *Ten inny* (fragmenty);
- *Baśń o Czarnookich, Nauczanie o Holocaustie*, red. Andrzej Żbikowski.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Uczniowie definiują pojęcie stereotypu, podają przykłady funkcjonujących w kulturze stereotypów.

Część właściwa:

Uczniowie indywidualnie czytają fragmenty rozważań Kapuścińskiego na temat przyczyn kierowania się uprzedzeniami, a następnie dzielą się refleksjami i spostrzeżeniami.

Uczniowie czytają *Baśń o czarnookich* i na jej podstawie podejmują dyskusję na temat mechanizmów powstawania stereotypów, wskazują ich skutki. Wnioski zapisują w formie metaplanu.

Część podsumowująca

Uczniowie, odnosząc się do tekstów kultury, podają inne konsekwencje kierowania się stereotypami, zastanawiają się, jak uniknąć myślenia stereotypowego.

Komentarz metodyczny:

Lekcja powinna być przeprowadzona po zajęciach poświęconych literaturze obozowej. W czasie zajęć uczniowie uczą się zasad tolerancji, akceptacji, szacunku, co jest szczególnie istotne w związku z globalizacją kultury i przemieszczaniem się ludzi w poszukiwaniu pracy. W trakcie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, technologii i inżynierii, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.